

น้ำอีอีเมเพื่อลำคลองสวย

“ลำคลองของเราเคยสวยสดใส เคยได้อาบน้ำ้แหกว่ายในสายคลอง แต่วันนี้เหลือเพียงน้ำ้สีดำส่างกลิ่นเหม็นคลุ้ง เราอยากได้ลำคลองเดิม ๆ ของเรามาหรือเปล่า” คุณลุงบุญช่วย แพงกล่อม เดຍถามพื้นอังในชุมชนวัดกลางซึ่งเป็นชุมชนเล็ก ๆ ที่อยู่ในซอยลาดพร้าว ๑๓๒ เมื่อครั้งปี ๒๕๔๗ ในการประชุมคณะกรรมการชุมชนเพื่อจัดการปัญหาชุมชน ชาวบ้านต่างมองหน้ากันว่าเราจะทำได้อย่างไร ในเมื่อลำคลองเล็ก ๆ ความยาวประมาณ ๘๐๐ เมตรนั้นมีขยะลอยเต็มไปหมด แต่มีกลิ่นเหม็นโชย เมื่อใดที่ประตูหน้าต่างเปิดก็รับปิดทันที เพราะกลิ่นจะลอยมา ประทะจมูก หรือแม้แต่ยาดคำคืนยุงร้ายก็บินว่อน อาจเป็นเพราะว่าทุกคนไม่อยากอาสาสุขภาพจิตและสุขภาพกายไปเสียงกับมลพิษในลำคลอง เขาจึงร่วมแรงร่วมใจกันตั้งธนาคารขยะขึ้นมา และช่วยขุดลอกขยะจากลำคลอง “เชื่อให้ไหม ครั้งนั้นเราลอกขยะขึ้นมาได้ไม่ต่ำกว่า ๔๐ ตัน แต่น้ำ้ก็ยังดำอยู่ดี”

ที่มา : <https://plus.google.com>

ที่มา : <http://thaiembdc.org/th>

ลุงบุญช่วยเล่าว่า “น้ำอีอีเม (Effective Microorganism) หรือการหมักน้ำปุ๋ยชีวภาพซึ่งเป็นผลิตผลหนึ่งที่ได้จากการธนาคารชีวภาพจุกนำมาใช้ทดลองแก้ปัญหาน้ำเน่าเสีย คุณพีรานุช ตรีตันชาลิต กรรมการชุมชนวัดกลาง อึกท่านหนึ่งช่วยอธิบายว่า “ธนาคารชีวภาพของเราร่อนให้ชาวบ้านรู้จักแยกขยะ เป็น ๓ กลุ่ม คือ ๑. ขยะรีไซเคิล นำมาขายกับธนาคารแล้วเก็บเงินเป็นเงินออม ไว้สำหรับเป็นค่าเทอมของลูก ๒. ขยะพิษ นำมาแยกแต้มเพื่อรับของรางวัล ๓. ขยะอินทรีย์ จะรวบรวมมาทำน้ำอีอีเม มี ๒ สูตรด้วยกัน คือ สูตรที่ ๑ ใช้เทลงในน้ำคลอง สูตรที่ ๒ สำหรับใช้ผสมในน้ำยาล้างจานและน้ำยาซักผ้า” โดยวิธีการนั้นคุณลุงบุญช่วยแนะนำว่าต้องใช้เปลือกผลไม้ ถ้าเป็นเปลือกสับปะรดจะดีมาก โดยใช้ประมาณ ๓ กิโลกรัมหมักกับกากน้ำตาล ๑ กิโลกรัม ผสมน้ำเปล่า ๑๐ ลิตร สูตรนี้ทำเป็นน้ำอีอีเมเพื่อเทลงลำคลอง ส่วนสูตรที่ใช้ผสมลงน้ำยาล้างจานจะเปลี่ยนจากการน้ำตาลมาเป็นน้ำตาลทรายแดง ๑ กิโลกรัม แทน โดยทั้ง ๒ สูตร ใช้ระยะเวลาหมักประมาณ ๑ เดือน จะได้น้ำอีอีเมที่มีคุณภาพสูง

เมื่อชาวบ้านระดมแรงหมักน้ำอีเม็งแล้ว ในเย็นวันหนึ่งเขาก็ได้นัดกันไปเท่น้ำอีเม็งในคลอง ซึ่งการเทลงจะแบ่งเป็นจุด ๆ ห่างกัน ๒๐๐ เมตร แล้วเทน้ำอีเม็งประมาณ ๒๐๐ ลิตรพร้อม ๆ กัน ในวันรุ่งขึ้นหลังจากเทน้ำอีเม็ง ชาวบ้านเห็นความเปลี่ยนแปลงของน้ำทันที จากสีดำคล้ำเปลี่ยนเป็นสีเขียวใสขึ้น นับจากนั้นทุก ๆ ส่องสัปดาห์ชาวบ้าน จะนัดมาร่วมตัวกันที่ริมน้ำเพื่อเทน้ำอีเม็งที่หมักไว้จนน้ำในลำคลองใสสะอาดขึ้น สามารถตักขึ้นมาล้างไม้ล้างมือได้โดยสนิทใจ “แม้บ้านเราจะไม่ได้อยู่ติดลำคลอง แต่เรายังมีส่วนทำให้น้ำคลองเน่าเสียได้ เพราะน้ำสกปรกต่าง ๆ ในบ้านของเราจะไหลจากห้องไปน้ำคลองอยู่ดี ดังนั้น ถ้าเป็นไปได้ช่วยกันใช้น้ำอีเม็ง ดูแลสิ่งแวดล้อมคละไม้คนละไม้คนละมือจะไม่ดีกว่าหรือ” คุณพีรวานุชกล่าวเสริมในตอนท้าย ลำคลองของชุมชนวัดกลางเจิงใสสะอาดขึ้นกว่าหลายปีก่อนมากนัก จนเมื่อเร็ว ๆ นี้มีการสูบน้ำเสียออกจากลำคลองเส้นอื่น ๆ ลงเพิ่มปริมาณน้ำเสียจนเอ่อล้นอีก แม้ชาวบ้านจะเสียกำลังใจไปบ้าง แต่ก็ไม่ท้อถอย พยายามผลิตน้ำอีเม็งเพื่อยืดอายุแม่น้ำลำคลองอย่างไม่หยุดยั่ง

ที่มา : ชมนัด. (๒๕๕๑, มีนาคม). น้ำอีเม็งเพื่อลำคลองสาย. ชีวจิต. ๑๐ (๒๗), หน้า ๘๑.